

Statystyka stosowana

Karta opisu przedmiotu (sylabus)

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Szkola Doktorska	Cykl dydaktyczny 2019/2020
Specjalność -	Kod przedmiotu UEPSDS.610.13109.19
Jednostka organizacyjna UEP	Język wykładowy Polski
Poziom kształcenia III stopień	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Blok 0
Profil kształcenia ogólnoakademicki	
Osoba odpowiedzialna za treść sylabusu	Maciej Beręsewicz

Okres Semestr 1	Forma zaliczenia Egzamin	Liczba punktów ECTS 3
	Forma prowadzenia i godziny zajęć • Uczestnictwo w wykładach: 15 • Uczestnictwo w ćwiczeniach: 30	

Cele uczenia się dla przedmiotu

C1	Zapoznanie z problematyką statystyki stosowanej w naukach ekonomicznych w zakresie przygotowania, realizacji i odtwarzalności z wykorzystaniem narzędzi open source
C2	Zapoznanie z ograniczeniami klasycznych metod statystycznych w naukach ekonomicznych
C3	Nabywanie umiejętności oceny i doboru odpowiednich metod statystycznych w narzędziach open source

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu statystyki, ekonometrii i informatyki

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy			
W1	Zna różnicę między big data a źródłami danych statystycznych	K3_W01, K3_W02, K3_W03, K3_W05	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
W2	Zna pojęcie reprezentatywności i potrafi ją ocenić	K3_W01, K3_W03	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
W3	Zna metody statystyczne wykorzystywane w praktyce badań ekonomicznych w narzędziach open source	K3_W02, K3_W03	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
W4	Zna ograniczenia wynikające z interpretacji p-value	K3_W01	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
Umiejętności			
U1	Potrafi wybrać źródła danych i dobrać odpowiednie metody statystyczne / ekonometryczne / uczenia maszynowego	K3_U01, K3_U04	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach

U2	Potrafi zaplanować badanie statystyczne z wykorzystaniem poznanych źródeł danych i metod analizy danych	K3_U01, K3_U03, K3_U04, K3_U05	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
U3	Potrafi przygotować powtarzalne i odtwarzalne badania ekonomiczne	K3_U03, K3_U04	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
U4	Potrafi wykorzystać otwarte narzędzie statystyczne do przeprowadzenia badań	K3_U01	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
Kompetencji społecznych			
K1	Jest świadomy ograniczeń wynikających z wykorzystania big data w badaniach ekonomicznych	K3_K01, K3_K03	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
K2	Jest świadomy istotności powtarzalnych obliczeń w ekonomii	K3_K01, K3_K02	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach
K3	Jest świadomy ograniczeń wynikających z interpretacji p-value w badaniach ekonomicznych	K3_K02	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami, Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Cele kształcenia dla przedmiotu	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Big data a źródła statystyczne	C1, C3	W1, W2, U1, K1
2.	Reprezentatywność i jej znaczenie w badaniach	C1, C3	W1, W2, U1, K1
3.	Projektowanie badań statystycznych	C2, C3	W3, U1, U2, K1
4.	Znaczenie eksploracyjnej analizy danych	C2, C3	W3, U1, U2
5.	Statystyka a uczenie maszynowe	C2, C3	W1, U3, U4, K1
6.	Dobór metod statystycznych	C2, C3	W3, U1, K1, K2
7.	Znaczenie pakietów statystycznych i narzędzi open source w analizach statystycznych	C2, C3	W3, U1, U3, U4, K2
8.	Problemy z istotnością statystyczną (p-values)	C2, C3	W3, W4, U2, U3, K2, K3
9.	Odtwarzalność i powtarzalność badań statystycznych w ekonomii	C1, C3	W3, W4, U2, U3, K2, K3
10.	Statystyka częstościowa a bayesowska	C2, C3	W3, K1, K3

Literatura

Obowiązkowa

- Beresewicz, M., Lehtonen, R. T., Reis, F., Di Consiglio, L., & Karlberg, M. (2018). An overview of methods for treating selectivity in big data sources, Eurostat
- Japiec, L., Kreuter, F., Berg, M., Biemer, P., Decker, P., Lampe, C., ... Usher, A. (2015). Big data in survey research: Aapor task force report. Public Opinion Quarterly, 79(4), 839-880. <https://doi.org/10.1093/poq/nfv039>
- The American Statistician (2019), Statistical Inference in the 21st Century: A World Beyond $p < 0.05$, 73 (1)
- Wasserstein, R. L., & Lazar, N. A. (2016). The ASA's statement on p-values: context, process, and purpose. The American Statistician, 70(2), 129-133.

Zalecana

- Einav, L., & Levin, J. (2014). Economics in the age of big data. Science, 346(6210), 1243089.
- The American Statistician (2018), Special Issue on Data Science, 72 (1)
- Varian, H. R. (2014). Big data: New tricks for econometrics. Journal of Economic Perspectives, 28(2), 3-28.

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

Dyskusja, Analiza przypadków, Ćwiczenia laboratoryjne

Metody nauczania	Sposób zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Egzamin pisemny testowy, Egzamin pisemny z otwartymi pytaniami	Uzyskanie co najmniej 60% punktów
Ćwiczenia	Sprawdzian pisemny testowy, Sprawdzian pisemny z otwartymi pytaniami, Udział w dyskusji / Uczestnictwo w zajęciach	Uzyskanie co najmniej 60% punktów

Rozliczenie punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności	
Uczestnictwo w wykładach	15	
Uczestnictwo w ćwiczeniach	30	
Przygotowanie do egzaminu	15	
Przygotowanie do sprawdzianu/ kolokwium	30	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Liczba godzin 45	ECTS 1.5
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 30	ECTS 1.0

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
K3_K01	jest gotów do krytycznej analizy dorobku naukowego w ramach danej dyscypliny naukowej, w tym swojego wkładu w jej rozwój
K3_K02	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych badacza, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
K3_K03	jest gotów do podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych, w tym: prowadzenia badań w sposób niezależny i respektowania zasady publicznej własności wyników działalności naukowej, z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej
K3_U01	potrafi wykorzystać wiedzę do twórczego zidentyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązania problemów naukowych, a w szczególności: zdefiniować cel i przedmiot badań, sformułować hipotezę, rozwijać metody i narzędzia badawcze i je twórczo stosować, interpretować i wnioskować na podstawie wyników badań naukowych
K3_U03	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w środowisku międzynarodowym i upowszechniać wyniki działalności naukowej
K3_U04	potrafi samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę oraz umiejętności, planować własny rozwój naukowy oraz inspirować i organizować rozwój innych osób
K3_U05	potrafi planować zajęcia lub grupy zajęć z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi
K3_W01	zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów - światowy dorobek obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe z dyscypliny związanej z obszarem prowadzonych badań naukowych
K3_W02	zna i rozumie metodologię prowadzenia badań naukowych w stopniu pozwalającym na formułowanie i rozwiązywanie problemów badawczych za pomocą metod i narzędzi badawczych właściwych dla danej dyscypliny naukowej
K3_W03	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych, w których odbywa się kształcenie
K3_W05	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji